25 Ιουνίου 2014

Τι σημαίνει να ανήκω στην Εκκλησία;

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Χριστιανισμός σημαίνει «κοινή ζωή»

Ερ.: Αν κανείς πιστεύει στον Χριστό, διαβάζει το Ευαγγέλιο, αλλά δεν θέλει να ανήκει στην Εκκλησία, δεν είναι καλός χριστιανός;

Απ.: Όχι! Χριστιανισμός δεν σημαίνει να πιστεύουμε θεωρητικά μερικά πράγματα, αλλά να ζούμε μέσα στην Εκκλησία. Παραθέτουμε όσα πολύ ωραία γράφει σχετικά ο Φλορόφσκυ: «Ο Χριστιανισμός εξ αρχής υπήρχεν ως συγκεκροτημένη πραγματικότης, ως κοινότης. Το να είναι κανείς Χριστιανός εσήμαινεν ακριβώς το να ανήκη εις την κοινότητα. Κανείς δεν ημπορούσε να είναι Χριστιανός από μόνος του, ως απομονωμένον άτομον, αλλά μόνον μαζί με τους "αδελφούς", εις συνάφειαν με αυτούς. Unus Christianus – nullus Chtistianus. Η προσωπική πεποίθηση η ακόμη ένας κανών ζωής δεν καθιστούν το άτομον Χριστιανόν. Η χριστιανική ύπαρξις προϋποθέτει ενσωμάτωσιν, συμμετοχήν εις την κοινότητα.
Αυτό πρέπει ευθύς αμέσως να προσδιορισθή: εις την αποστολικήν κοινότητα, δηλαδή εις μίαν κοινωνίαν με τους Δώδεκα και το μήνυμά των. Η χριστιανική "κοινότης" συνεκλήθη και συνετάγη από τον ίδιον τον Ιησούν κατά τας ημέρας της εν σαρκί ζωής του, και από αυτόν της εδόθη ένας, έστω και προσωρινός, καταστατικός χάρτης δια της εκλογής και του διορισμού των Δώδεκα, που τους έδωσε την ονομασίαν, η μάλλον τον τίτλον των "Αποστόλων", διότι η "αποστολή" των Δώδεκα δεν ήταν μόνον μία απλή αποστολή, αλλ' ακριβώς μία εντολή που δι' αυτήν περιεβλήθησαν με "εξουσίαν" (Μκ. 3, 15• Μθ. 10, 1• Λκ. 9, 1). Εν πάση περιπτώσει, ως διορισμένοι "μάρτυρες" του Κυρίου (Λκ. 24, 48• Πρ. 1, 8) μόνον οι Δώδεκα εδικαιούντο να εξασφαλίζουν την συνοχήν τόσον του χριστιανικού μηνύματος, όσον και της ζωής της κοινότητος. Η κοινωνία, επομένως, με τους Αποστόλους απετέλει βασικόν σημείον της πρώτης "Εκκλησίας του Θεού" εις την Ιερουσαλήμ (Πρ. 2, 42).
Χριστιανισμός σημαίνει "κοινή ζωή". Οι Χριστιανοί οφείλουν να θεωρούν αλλήλους ως "αδελφούς" (αυτό, άλλωστε, ήταν ένα από τα πρώτα ονόματά τους), ως μέλη ενός σώματος, στενά συνδεδεμένα. Επομένως η ελεημοσύνη έπρεπε να είναι το πρώτον σημείον, η πρώτη απόδειξις και τεκμήριον αυτής της συναδελφώσεως. Δυνάμεθα να είπωμεν ότι ο Χριστιανισμός είναι κοινότης, σώμα, αδελφότης, "κοινωνία", coetus fidelium»

Ερ.: Γιατί λέμε στο Σύμβολο της πίστης μας να πιστεύουμε στην Εκκλησία («Πιστεύω… εις μίαν… Εκκλησίαν»), αφού η Εκκλησία είναι ορατή, όπως την καθορίσαμε, η δε πίστη, όπως λέει ο απόστολος Παύλος, είναι απόδειξη πραγμάτων μη βλεπομένων; (βλ. Εβρ. 11, 1).
Απ.: Πρώτα-πρώτα το ρήμα «πιστεύω», που λέμε στο Σύμβολο της πίστης μας, έχει κυρίως την έννοια «εμπιστεύομαι». Και πρέπει, λοιπόν, να εμπιστευόμαστε στην Εκκλησία, στον θείο αυτόν οργανισμό – Θείο οργανισμό και όχι ανθρώπινη

οργάνωση – στον οποίο κατοικεί η Χάρη του Θεού. Αλλά η Χάρη του Θεού, που κατοικεί στην Εκκλησία και σ’ όσους καθαγιάζονται από την Εκκλησία, δεν είναι ορατή. Και αυτό, λοιπόν, το ότι η Χάρη του Θεού είναι αόρατη, καθιστά την Εκκλησία αντικείμενο πίστης. Γιατί αυτή είναι ταμιούχος της αόρατης θείας Χάρης και χρειάζεται πίστη για να παραδεχτούμε κάτι που δεν το βλέπουμε.
Έπειτα η Εκκλησία, αν και ορατή με την έννοια ότι περιλαμβάνει όλους τους ορθόδοξους χριστιανούς που ζουν πάνω στην γη, είναι όμως και αόρατη, γιατί περιλαμβάνει και εκείνους που έφυγαν απ’ αυτόν τον κόσμο με πίστη και αγιότητα και βρίσκονται στον ουρανό. Η Εκκλησία, λοιπόν, ζει και υπάρχει και στον ουρανό και στην γη και είναι κατά μεν την μία όψη της ουράνια και αόρατη, «θριαμβεύουσα Εκκλησία», όπως λέγεται, κατά δε την άλλη όψη της επίγεια και ορατή και ιστορική κοινωνία, «στρατευομένη Εκκλησία», όπως λέγεται. Και η επί γης όμως στρατευόμενη και η εις τον ουρανό θριαμβεύουσα Εκκλησία είναι μία κοινωνία αγίων.

Ερ.: Που βασιζόμαστε στην αγία Γραφή για την ιδέα ότι η Εκκλησία είναι ταυτόχρονα και στην γη και στον ουρανό;
Απ.: Σ’ αυτά τα λόγια του αποστόλου Παύλου που λέει στους χριστιανούς: «Έχετε προσέλθει στο όρος της Σιών και στην πόλη του ζωντανού Θεού, την επουράνια Ιερουσαλήμ, και σε μυριάδες αγγέλων, σε πανήγυρη και Εκκλησία των πρωτοτόκων, οι οποίοι είναι γραμμένοι στον ουρανό και στον Θεό, τον κριτή όλων και στα πνεύματα των δικαίων, που έχουν γίνει τέλειοι και στον μεσίτη της Νέας Διαθήκης, τον Ιησού» (Εβρ. 12, 22-24).

Ερ.: Κατά τα παραπάνω μπορούμε να διαιρέσουμε την Εκκλησία σε αόρατη και ορατή;
Απ.: Όχι, δεν διαιρείται η Εκκλησία. Παραθέτουμε σε μετάφραση τα όσα ωραία γράφει πάνω σ’ αυτό το ερώτημα ο δογματολόγος καθηγητής Ιωάννης Καρμίρης: «Η Εκκλησία δεν πρέπει να διαιρείται σε αόρατη και ορατή. Γιατί υπάρχει μία και μόνο μία Εκκλησία, αλλά αποτελείται από δυό αδιάσπαστα και συνηνωμένα στοιχεία: Το θείο και πνευματικό και αόρατο αφ’ ενός και το ανθρώπινο και υλικό και ορατό αφ’ ετέρου, όπως ακριβώς στο Πρόσωπο του Ιησού Χριστού ενώθηκαν ασυγχύτως η θεία και ανθρώπινη φύση. Όπως σ’ ένα ζωντανό οργανισμό δεν μπορεί να χωριστεί η ψυχή από το σώμα, το πνευματικό από το υλικό στοιχείο, έτσι και στην Εκκλησία δεν μπορεί να χωριστεί το θείο και πνευματικό στοιχείο από το ανθρώπινο και υλικό, που είναι η εξωτερική εκδήλωση του πρώτου και το αναγκαίο όργανο για τις σωτηριώδεις ενέργειες της Εκκλησίας μεταξύ των ανθρώπων.
Η Εκκλησία, λοιπόν, από τη μία μεριά είναι θείο, πνευματικό, αόρατο και αιώνιο καθίδρυμα, από την άλλη όμως μεριά είναι μία κοινωνία ανθρώπων περιγραπτή και

εμπειρική και ορατή και ιστορική. Και είναι μεν αόρατη η Εκκλησία, γιατί αόρατη είναι η κεφαλή της, ο Κύριος, και το Άγιο Πνεύμα που ενοικεί σ' αυτή• αόρατη είναι η υπάρχουσα σ' αυτή θεία Χάρη, που δικαιώνει και αγίαζει και σώζει. Περιλαμβάνει δε η Εκκλησία και το αόρατο τμήμα της στον ουρανό, και έτσι και από τα δυό, και το ουράνιο και το επίγειο τμήμα, συναποτελείται το μυστικό σώμα του Χριστού. Γι' αυτό η Εκκλησία είναι μία πνευματική ενότητα για την μία θεία Κεφαλή της και το ένα Άγιο Πνεύμα που την κατευθύνει εις πάσαν την αλήθεια. Είναι όμως συνάμα η Εκκλησία και ορατή και περιγραπτή ως στρατευόμενη πάνω στην γη και επεργαζομένη την σωτηρία των ανθρώπων γιατί με αισθητά σημεία μεταδίδει την θεία Χάρη, έχει δε λατρεία και εξωτερική οργάνωση (στην οποία ενεργούν και συνεργούν Θεός και άνθρωποι) άρχοντες και αρχόμενους, δηλαδή την ποιμένουσα Ιεραρχία και τους ποιμαινομένους πιστούς, όλους αδιακρίτως τους ευσεβείς και τους ασεβείς, τους αγαθούς και τους αμαρτωλούς (Σύνοψις της Δογματικής… σ. 81).

Ερ.: Πως διαβεβαιωνόμαστε ότι η Χάρη του Θεού κατοικεί στην Εκκλησία;
Απ.: Κατά πρώτον, απ' αυτό: Κεφαλή της Εκκλησίας είναι ο Ιησούς Χριστός, Θεός και άνθρωπος, γεμάτος χάρη και αλήθεια («πλήρης χάριτος και αληθείας»), και γεμίζει επίσης και το Σώμα Του, που είναι η Εκκλησία, με παρόμοια χάρη και αλήθεια (βλ. Ιωάν. 1, 14.17).
Ο απόστολος Παύλος λέει για τον Ιησού Χριστό, ότι ο Θεός Πατέρας «Τον έκανε Κεφαλή υπεράνω όλων στην Εκκλησία, η οποία είναι το Σώμα Του, το συμπλήρωμα εκείνου που γεμίζει τα πάντα εν πάσι» (Εφεσ. 1, 22.23).
Και ο ίδιος ο απόστολος λέει στους Ποιμένες της Εκκλησίας: «Προσέχετε, λοιπόν, τους εαυτούς σας και ολόκληρο το ποίμνιο, στο οποίο το Πνεύμα το Άγιο σας τοποθέτησε επισκόπους, για να ποιμαίνετε την Εκκλησία του Θεού, την οποία απέκτησε με το δικό Του Αίμα» (Πραξ. 20, 28).

Ερ.: Πως εμείς διαβεβαιωνόμαστε ακόμη ότι η Χάρη του Θεού κατοικεί στην Εκκλησία ακόμη μέχρι τώρα και θα κατοικεί σ' αυτήν μέχρι τέλος του κόσμου;
Απ.: Το διαβεβαιωνόμαστε από τα επόμενα λόγια του Ίδιου του Ιησού Χριστού και του Αποστόλου Του: «Θα οικοδομήσω την Εκκλησία μου και οι πύλες του Άδου δεν θα την καταβάλουν» (Ματθ. 16,18). «Ιδού Εγώ είμαι μαζί σας όλες τις ημέρες μέχρι την συντέλεια του κόσμου» (Ματθ. 28, 20). «Σ' Αυτόν, τον Θεό τον Πατέρα, ας είναι η δόξα στην Εκκλησία εν Χριστώ Ιησού σ' όλες τις γενεές του αιώνος των αιώνων. Αμήν» (Εφεσ. 3, 21).
Μητροπολίτης Γόρτυνος και Μεγαλουπόλεως
Ιερεμίας Φούντας

Πηγή: xristianos.gr